

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-7Sa/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1022200913
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Kurucová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1022200913.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Viktóriou Kurucovou, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, D., právne zastúpeného JUDr. Ondrejom Krempaským, advokátom, so sídlom Račianska 66, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, so sídlom ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o správnej žalobe v sociálnych veciach, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne E. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.07.2022, takto

rozhodol:

I. Správny súd v Bratislave **z r u š u j e** rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.07.2022, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne – ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.04.2022 a vec **v r a c i a** Sociálnej poisťovni, ústredie na ďalšie konanie.

II. Správny súd v Bratislave **p r i z n á v a** žalobcovi voči žalovanej právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

I. Administratívne konanie

1. Prvostupňovým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.04.2022 Sociálna poisťovňa – ústredie (ďalej len „správny orgán prvého stupňa“) vychádzajúc z ustanovení § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“ alebo „zákon o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase“) zamietla žiadosť žalobcu zo dňa 17.02.2022 o určenie sumy starobného dôchodku s prihladnutím na dobu služobného pomeru (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“). Žalobca žiadosťou zo dňa 22.12.2014 požiadal o priznanie starobného dôchodku od 16.12.2014. Nárok na starobný dôchodok vznikol žalobcovi dňa 16.12.2014 získaním 15 rokov obdobia dôchodkového poistenia. Dôchodkový vek 62 rokov žalobca dosiahol dňa 12.10.2012. Podľa potvrdenia Finančného riaditeľstva SR zo dňa 07.04.2014 bol žalobcovi priznaný výsluhový dôchodok od 01.01.2004 za dobu základnej vojenskej služby (od 01.04.1973 do 31.03.1975) a za dobu služby v colnej správe (od 01.03.1973 do 31.03.1975 a od 01.04.1975 do 31.12.2003). V tejto dobe zamestnanie žalobcu – funkcia colník nebolo zaradené do I. alebo II. kategórie funkcií. Z tohto dôvodu nie je možné hodnotiť obdobie služobného pomeru pre určenie sumy starobného dôchodku, keďže žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok a výkon zamestnania colníka nebol zaradený do zvýhodnenej I. alebo II. kategórie funkcií, a preto pri hodnotení doby výkonu služby colníka nie je možné postupovať podľa ustálenej judikatúry a čl. 33 Dohovoru invalidných, starobných a pozostalostných dávok, 1967 (č. 128), zverejnenému v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. (ďalej len „Dohovor“). Dobu služby a vymeriavacie základy dosiahnuté počas doby služby colníka nie je možné podľa právnych predpisov o sociálnom poistení hodnotiť na nárok na starobný dôchodok vo všeobecnom systéme a na určenie sumy starobného dôchodku. Správny orgán prvého stupňa tiež uviedol, že pokiaľ bolo rozhodnuté inak v rozhodnutiach, na ktoré poukazoval žalobca, ide o individuálne prípady, v ktorých Najvyšší súd SR zaviazal žalovanú rozhodnúť podľa jeho právneho názoru, ide však

o právny názor, ktorý doposiaľ nebol zovšeobecnený, a preto nejde o prezentovanú rozhodovaciu prax súdu vyššej inštancie v skutkovo i právne porovnateľných veciach.

2. Žalobca v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu uviedol, že prvostupňový správny orgán pri rozhodovaní o jeho starobnom dôchodku nevychádzal z celkovej doby poistenia, ale vzal do úvahy iba dobu, ktorá nebola hodnotená pri priznaní výsluhového dôchodku. Správny orgán prvého stupňa neprihliadol pri rozhodovaní na Dohovor ani na ustálenú rozhodovaciu prax súdov. Prvostupňové rozhodnutie považoval za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žalovaná diskriminuje poistencov osobitného systému, pretože im nehodnotí niektoré doby poistenia vôbec alebo im hodnotenie odsúva, mení podmienky a odníma výhody poskytované poistencom v osobitnom systéme sociálneho poistenia. Žalovaná podľa jeho názoru nepostupovala pri zápočte doby poistenia v súlade so zákonom s poukázaním na rozsudky Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7So/138/2011 zo dňa 15.08.2011, sp. zn. 10So/59/2014 zo dňa 15.04.2015, sp. zn. 7So/28/2015 zo dňa 23.02.2017 a ďalšie. Poukázal na to, že ak sa uznáva podmienka celkovej doby poistenia za splnenú u policajtov zaradených do I. a II. kategórie funkcií, neexistuje žiadna zákonná prekážka, ktorá by pripúšťala posúdenie doby poistenia u ostatných policajtov inak. Rovnako u poistencov poistených v iných systémoch v zahraničí alebo v Slovenskej republike sa vychádza z celkovej doby poistenia vrátane doby získanej v inom systéme. Prvostupňové rozhodnutie preto považoval za arbitrárne, žiadal jeho zrušenie a vrátenie veci na nové konanie a rozhodnutie.

3. Keďže správny orgán prvého stupňa nevyhovел odvolaniu žalobcu v celom rozsahu, postúpil ho na rozhodnutie žalovanej.

4. Generálny riaditeľ žalovanej rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.07.2022 odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu v celom rozsahu zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). V odôvodnení je uvedené, že dobu služby a vymeriavacie základy dosiahnuté počas výkonu služby colníka nie je možné podľa právnych predpisov o sociálnom poistení hodnotiť pre nárok na starobný dôchodok vo všeobecnom systéme. Námietky žalobcu, ktoré sa týkajú rozsudkov Najvyššieho súdu SR, nie sú dôvodné, pretože v rozsudkoch, sp. zn. 10So/59/2014 a sp. zn. 7So/138/2011 išlo o prípady, keď poistenc získa dobu služby v I. kategórii funkcií v rozsahu zakladajúcom nárok na zníženie dôchodkového veku, a preto nejde o skutkovo podobnú vec. Právny názor uvedený v rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 10So/59/2014 zo dňa 15.04.2015 nebol doposiaľ zovšeobecnený a nejde o ustálenú rozhodovaciu prax, pričom je potrebné zohľadniť aj názor vyjadrený v uznesení Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 481/2011 zo dňa 10.11.2011 (dôveru v určitú rozhodovaciu prax v skutkovo i právne porovnateľných veciach vyvoláva až prezentovaná rozhodovacia prax súdu vyššej inštancie, ktorá sa ustálila po určitú dobu, a nie ojedinelé rozhodnutie súdu). Žalovaná zosúladiť svoju prax s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7So/138/2011 zo dňa 15.08.2012. Inak bolo rozhodnuté o dôchodkových nárokoch poistencov so získanou dobou služobného pomeru len v individuálnych prípadoch, v ktorých bola žalovaná zaviazaná rozhodnúť podľa právneho názoru vyjadreného v súdnom rozhodnutí v konkrétnom právoplatnom súdnom rozhodnutí.

II. Správna žaloba

5. Správnu žalobou zo dňa 11.07.2022, doručenu Krajskému súdu v Bratislave dňa 11.07.2022, sa žalobca domáhal, aby súd zrušil napadnuté rozhodnutie, ako aj prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie, a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania. Žalobca uviedol, že bolo porušené jeho právo na priznanie starobného dôchodku v správnej výške a to tým, že žalovaná nebrala do úvahy celú dobu dôchodkového poistenia.

6. Celková doba poistenia podľa názoru žalobcu, nemôže byť posudzovaná u výsluhových dôchodcov odlišne. Odlišné posudzovanie celkovej doby poistenia spočíva v tom, že správny orgán prvého stupňa a aj žalovaná u tých výsluhových dôchodcov, ktorí boli zaradení do I. alebo II. kategórie, považuje za celkovú dobu poistenia aj dobu poistenia, ktorá im bola hodnotená pri priznaní výsluhových dôchodkov (tento postup je v súlade aj s rozhodovacou praxou súdov). U výsluhových dôchodcov, ktorí neboli zaradení ani do jednej z týchto kategórií, postupuje opačne a to tak, že dobu, ktorá bola hodnotená pri priznaní výsluhového dôchodku od celkovej doby poistenia odpočítava. Z uvedeného vyplýva, že aj keď obaja výsluhoví dôchodcovia boli poistení rovnakú dobu, je im priznaný výsluhový dôchodok podľa rovnakého zákona, prístup žalovanej k posúdeniu tejto, z hľadiska uplatneného nároku, rozhodujúcej skutočnosti je nielen iný, ale aj diskriminujúci. Rozhodnutie žalovanej je v rozpore aj s ustanovením § 274 zákona o sociálnom poistení, z ktorého dikcie nesporne vyplýva, že citované ustanovenie upravuje výšku dôchodkového veku a nie celkovú dobu poistenia. Právne posúdenie veci žalovanou preto nezodpovedalo skutkovému stavu ani listinným dôkazom, ktoré boli založené v dávkovom spise a z ktorého pri rozhodovaní žalovaná vychádzala.

7. V dôsledku nesprávneho postupu žalovanej je nesprávne určený aj osobný mzdový bod žalobcu a aj priemerný osobný mzdový bod. Žalobca dosiahol zákonom určený dôchodkový vek 62 rokov dňa 12.10.2012. Jeho celková doba poistenia ku dňu dosiahnutia dôchodkového veku bola 46 rokov a 306 dní už pri rozhodovaní o priznaní starobného dôchodku (15 rokov + 31 rokov a 306 dní hodnotených pri priznaní výsluhového dôchodku) a nie 15 rokov, z ktorej žalovaná vychádzala pri určovaní výšky starobného dôchodku. V dôsledku nesprávneho posúdenia celkovej doby dôchodkového poistenia sú skutkové a právne závery žalovanej uvedené v napadnutom rozhodnutí nesprávne.

8. Žalobca poukázal na čl. 33 ods. 2 Dohovoru, ako aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, napríklad sp. zn. 7 So/138/2011, sp. zn. 10So/59/2014, 9So/46/2015 z 25.01.2017, sp. zn. 7So/58/2015 z 23.02.2017, sp. zn. 9So/154/2015 z 28.06.2017, sp. zn. 7So/16/2016 z 28.06.2017, sp. zn. 7So/19/2016 zo 04.07.2017, sp. zn. 9So/15/2016 zo dňa 28.02.2018, sp. zn. 7Sk/31/2018 zo dňa 29.10.2019 zo dňa a ďalšie. Dal do pozornosti aj názor Ústavného súdu SR, podľa ktorého „súčasťou princípu právnej istoty je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. rozhodnutia ÚS SR I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99) teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované (napr. rozhodnutie ÚS SR II. ÚS 243/05), pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania. Ďalej podľa názoru ústavného súdu za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (napr. rozhodnutie ÚS SR IV. ÚS 14/07).“

9. Medzi žalovanou a žalobcom nie je sporné, či žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok ani to, či žalobca dosiahol dôchodkový vek, ale je sporná celková doba dôchodkového poistenia, ktorú žalovaná posúdila v rozpore s právnymi predpismi, na ktoré bolo poukázané a v rozpore s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR. Poistencom v I. a II. kategórii zostáva zachovaný skorší odchod do dôchodku, avšak posúdenie celkovej doby poistenia nemá oporu v ustanovení § 274 zákona o sociálnom poistení a nedá sa z neho odvodzovať iný spôsob pre posudzovanie splnenia druhej podmienky pre vznik nároku na dôchodok, t. j. vyvodzovať z toho záver, že celková doba vo všetkých systémoch sa týka výlučne výsluhových dôchodcov zaradených do I. alebo II. kategórie činnosti, ako sa to snaží žalovaná interpretovať. Tento postup priznáva zvýhodnenie len na skorší odchod do dôchodku pre zvýhodnené kategórie činnosti I. a II.

10. Napadnuté rozhodnutie je preto arbitrárne a skutkové zistenia a právne závery sú v rozpore s právnymi predpismi, o ktoré žalovaná opiera svoje rozhodnutie, rovnako ako interpretácia právnych predpisov je v nesúlade s obsahom právnej praxe. Žalobca preto považuje za preukázané, že žalovaná aj správny orgán prvého stupňa pri posudzovaní jeho žiadosti o priznanie starobného dôchodku a určovaní jeho výšky, postupovali v rozpore s právnymi predpismi, na ktoré žalobca poukázal a pretože pri výklade právnych predpisov nebrali do úvahy ustálenú judikatúru, jeho vec neposúdili správne ani po skutkovej ani po právnej stránke.

III. Vyjadrenie žalovanej

11. Vo vyjadrení žalovanej k žalobe zo dňa 16.11.2022, žalovaná žiadala, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Uviedla, že sa pridriava skutkových a právnych dôvodov uvedených v napadnutom rozhodnutí a v prvostupňovom rozhodnutí a má za to, že predmetné rozhodnutia sú zákonné a vecne správne.

12. K námietkam žalobcu žalovaná uviedla, že ide o námietky totožné s námietkami uvedenými v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, s námietkami nesúhlasí a považuje ich za nedôvodné. Postup žalovanej pri posúdení nároku žalobcu na starobný dôchodok bol správny a dôvody napadnutého rozhodnutia majú podklad v zákonných ustanoveniach, na základe ktorých bolo rozhodnuté o nároku žalobcu.

IV. Ďalšie vyjadrenia účastníkov konania

13. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej (replike) zo dňa 03.04.2023 uviedol, že žalovaná vychádza z právnej argumentácie založenej na rovnakých skutkových dôvodoch, ako to uviedla v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Do pozornosti súdu dal dlhodobý odmietavý postoj žalovanej k právnej argumentácii uvedenej v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, na ktorú poukázal už v správnej žalobe a žalovaná naďalej volí diskriminačný prístup k tej skupine výsluhových dôchodcov, ktorých činnosť nebola zaradená do I. alebo II. kategórie. Žalovaná prehliada, že žalobca bol poistencom žalovanej až do prijatia zákona č. 328/2002 Z. z. a prijatím tohto zákona nedošlo k zmene podmienok a pravidiel pri posudzovaní doby dôchodkového poistenia. Žalovaná stotožňuje celkovú dobu poistenia s hodnotenou dobou poistenia pri posudzovaní nároku na starobný dôchodok, čo žalobca považuje za neudržateľnú právnu argumentáciu. Ustanovenie § 274 zákona o sociálnom poistení

nerozlišuje jednotlivé kategórie činností a nemá žiaden právny význam pre posudzovanie celkovej doby dôchodkového poistenia. Opätovne poukázal na ustálenú súdnu prax v právnej otázke, ktorá je kľúčová v predmetnej veci. Uviedol, že žalovaná je právnym názorom uvedeným v rozsudkoch Najvyššieho súdu SR viazaná a pokiaľ ho vo svojich rozhodnutiach nerešpektuje, znižuje autoritu súdov v očiach účastníkov konania. V ostatnom sa pridržal argumentácie uvedenej v správnej žalobe.

14. Žalovaná sa napriek výzve k vyjadreniu žalobcu zo dňa 03.04.2023 nevyjadrila.

V. Konanie na správnom súde

15. Podľa ustanovenia § 493e zák. č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) „Konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.“

16. Podľa ustanovenia § 199 písm. a) SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.“

17. Podľa ustanovenia § 199 ods. 2 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „V konaní podľa tejto hlavy správny súd zohľadňuje špecifické potreby vychádzajúce zo zdravotného stavu a sociálneho postavenia účastníka konania - fyzickej osoby a poskytuje jej poučenie o jej procesných právach a povinnostiach.“

18. Podľa ustanovenia § 199 ods. 3 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.“

19. Podľa § 202 ods. 2 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne. Ak je žalobcom právnická osoba, správna žaloba musí obsahovať všetky náležitosti uvedené v odseku 1 a § 182 ods. 1.“

20. Podľa § 203 ods. 1 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Rozsah správnej žaloby fyzickej osoby a jej dôvody možno zmeniť alebo doplniť až do rozhodnutia správneho súdu.“

21. Podľa § 203 ods. 2 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.“

22. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“ alebo „súd“) ako vecne a miestne príslušný (§ 10 a § 13 ods. 3 SSP) po preskúmaní administratívneho spisu, napadnutého rozhodnutia a postupu žalovanej dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a napadnuté rozhodnutie, ako aj prvostupňové rozhodnutie, je potrebné zrušiť v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 písm. c) SSP. Správny súd rozhodol vo veci na pojednávaní a rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 04.11.2025 (§ 137 ods. 3 SSP).

VI. Aplikovaná právna úprava

23. Podľa ustanovenia § 1 ods. 3 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Tento zákon sa nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby, ozbrojených príslušníkov finančnej správy (ďalej len "policajt"), profesionálnych vojakov ozbrojených síl, vojakov mimoriadnej služby (ďalej len "profesionálny vojak"), ktorých sociálne zabezpečenie je upravené osobitným predpisom, ak tento zákon neustanovuje inak.“

24. Podľa § 60 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Obdobie dôchodkového poistenia je obdobie povinného dôchodkového poistenia, obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, ak za tieto obdobia okrem období uvedených v § 140 bolo zaplatené poistné na dôchodkové poistenie podľa tohto zákona a ak tento zákon neustanovuje inak. Ak zamestnávateľ nespĺnil povinnosť platiť a odvádzať poistné na dôchodkové poistenie, podmienka zaplatenia poistného na dôchodkové poistenie u zamestnanca sa považuje za splnenú; to neplatí, ak si túto povinnosť nespĺnil zamestnávateľ uvedený v § 7 ods. 2 alebo zamestnávateľ za zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50% účasť na majetku zamestnávateľa alebo ktorý je členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50% účasť na majetku zamestnávateľa.“

25. Podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.“

26. Podľa § 60 ods. 3 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Obdobie dôchodkového poistenia nie je obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie bolo zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotsky výsluhový dôchodok alebo sirotsky dôchodok podľa osobitného predpisu.“

27. Podľa § 60 ods. 10 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Rok dôchodkového poistenia je 365 dní dôchodkového poistenia.“

28. Podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.“

29. Podľa § 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Dôchodkový vek poistenca sa určí podľa prílohy č. 3a, ak tento zákon v § 274 neustanovuje inak; ak obdobie výchovy dieťaťa nemožno zohľadniť na určenie dôchodkového veku žene, dôchodkový vek muža narodeného po roku 1956, ktorý dieťa vychoval, sa určí podľa prílohy č. 3b.“

30. Podľa Prílohy 3a zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase je dôchodkový vek muža (poistenca), narodeného v roku 1950, 62 rokov.

31. Podľa § 218 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.“

32. Podľa § 218 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.“

33. Podľa § 255 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak. Na hodnotenie náhradnej doby ako obdobia dôchodkového poistenia od 1. augusta 2006 sa nevyžaduje splnenie podmienky získania najmenej jedného roka zamestnania.“

34. Podľa 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase „Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.“

35. Podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru „Ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.“

36. Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR „Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.“

37. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR „Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“

38. Podľa čl. 154c ods. 1 Ústavy SR „Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.“

39. Podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy SR „Občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.“

VII. Právne posúdenie vecí správnym súdom

40. Správny súd uvádza, že s odkazom na zákon č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o správnych súdoch“) bol zriadený aj Správny súd v Bratislave. Podľa § 3 ods. 1 zákona o správnych súdoch správne súdy začali svoju činnosť 01.06.2023. V zmysle § 3 ods. 3 písm. b) zákona o správnych súdoch prešla právomoc z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave. Predmetná právna vec tak prešla na Správny súd v Bratislave a bola pridelená náhodným výberom do samosudcovského oddelenia 14Sa a následne v dôsledku personálnej zmeny obsadenia súdu sudcami bola dňa 21. mája 2024 náhodným výberom pridelená do samosudcovského oddelenia 19Sa.

41. Správny súd v prvom rade posudzoval, či boli splnené podmienky konania a dospel k záveru, že žaloba bola podaná včas (§ 181 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 171 ods. 1 SSP) a je prípustná (najmä § 6 a 7 SSP).

42. Súd napadnuté rozhodnutie preskúmal v medziach žalobných bodov, berúc do úvahy aj neviazanosť súdu žalobnými bodmi (§ 203 ods. 2 SSP), vrátane konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, pričom vychádzal zo skutkového a právneho stavu, ktorý tu bol v čase právoplatnosti rozhodnutia žalovanej (§ 119 a § 135 ods. 1 v spojení s ustanovením § 493e SSP). Pri zisťovaní skutkového stavu správny súd vychádzal zo žalovanou predloženého dávkového spisu.

43. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 04.11.2025 uviedol, že vo vzťahu k vyjadreniu žalovanej o zosúladení jej rozhodovacej praxe s ustálenou rozhodovacou praxou súdov poukazuje na

rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/6/2017 zo dňa 06.03.2017, v ktorom Najvyšší súd SR vymedzil, čo sa považuje za ustálenú rozhodovaciu súdnu prax. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 6Ssk/18/2025 zo dňa 29.05.2025 a rozsudok Veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 19SVs/7/2023 zo dňa 05.06.2024. Poverený zástupca žalovanej na pojednávaní uviedol, že žalovaná trvá na správnosti napadnutého rozhodnutia, ako aj prvostupňového rozhodnutia a žiada žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

44. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovanej, ktorým žalovaná v celom rozsahu zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy, ktorým bola zamietnutá žiadosť žalobcu zo dňa 17.02.2022 o prepočítanie starobného dôchodku. Žalobca namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej z dôvodu nesprávneho skutkového a právneho posúdenia veci.

45. Medzi účastníkmi konania nebola sporná skutočnosť, že žalobca dosiahol dôchodkový vek podľa § 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení dovŕšením 62 roku veku dňa 12.10.2012. Nebolo sporné ani to, že žalobca je poberateľom výsluhového dôchodku od 01.01.2004, pre účely ktorého bola zhodnotená žalobcovi doba trvania služobného pomeru colníka, a to doba výkonu základnej vojenskej služby alebo náhradnej služby v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom platným v dobe jej výkonu od 01.04.1973 do 31.03.1975 a doba trvania služobného pomeru v colnej správe od 01.03.1973 do 31.03.1975 a od 01.04.1975 do 31.12.2003. Zároveň bol rozhodnutím žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 26.01.2015 žalobcovi priznaný nárok na starobný dôchodok od 16.12.2014. Žiadosťou zo dňa 17.02.2022, doručenou žalovanej dňa 18.02.2022, žalobca požiadal o prepočítanie starobného dôchodku, a to na základe započítania doby služobného pomeru na účel určenia starobného dôchodku. Sporným bolo započítanie doby, zhodnotenej pre účely priznania a určenia výšky výsluhového dôchodku, do obdobia dôchodkového poistenia pre účely posúdenia nároku žalobcu na starobný dôchodok v podľa § 65 a nasl. zákona o sociálnom poistení. Žalobca namietal, že napadnuté rozhodnutie žalovanej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď pri rozhodovaní o žiadosti o prepočítanie priznanej výšky starobného dôchodku nezohľadnila dobu zhodnotenú pre účely výsluhového dôchodku do obdobia dôchodkového poistenia pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia s odôvodnením, že nakoľko doba služobného pomeru colníka nie je zaradená na účely dôchodkového zabezpečenia podľa druhov vykonávaných funkcií do I. ani do II. kategórie funkcií, nie je možné príslušnú dobu zamestnania hodnotiť v kategórii funkcií, a teda ani aplikovať § 274 zákona o sociálnom poistení a čl. 33 ods. 2 Dohovoru.

46. Správny súd zo spisového materiálu zistil, že žalobcovi nebola žalovanou pri rozhodovaní o nároku na starobný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení zhodnotená doba výkonu vojenskej služby alebo náhradnej vojenskej služby a doba trvania služobného pomeru v colnej správe (zaradená do III. pracovnej kategórie), ktorá bola zhodnotená pre výsluhový dôchodok priznaný žalobcovi od 01.01.2004. Z Osobného listu dôchodkového poistenia žalobcu ako prílohy rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku zo dňa 26.01.2015 vyplýva, že žalovaná mu z celkovej doby dôchodkového poistenia vylúčila vyššie uvedené doby výkonu služobného pomeru a nehodnotila ich pre účely nároku na starobný dôchodok. Zhodnotila iba obdobie dôchodkového poistenia v rozsahu 15 rokov a 0 dní, získané vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.

47. V súvislosti s ústavným právom na primerané hmotné zabezpečenie v starobe správny súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1So/2/2015 zo dňa 24.08.2016, podľa ktorého „Primeraným je také hmotné zabezpečenie, ktoré zodpovedá celej dĺžke poistenia bez ohľadu na to, či poistenie bolo získané v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia (ktorý sa vyčlenil zo všeobecného systému dôchodkového poistenia) alebo iba vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.“ Zároveň správny súd dáva do pozornosti Dohovor prijatý na 51. zasadnutí Generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce. Pre Českú a slovenskú federatívnu republiku nadobudol platnosť 11.01.1991 s tým, že prijala záväzky vyplývajúce z III. časti tohto Dohovoru, ktorá sa týka starobných dôchodkov.

48. Z právnej úpravy, ktorá sa týka sociálneho poistenia (zabezpečenia) vyplýva, že všeobecný aj osobitný systém sociálneho poistenia je pre účely splnenia podmienok vzniku nároku na dávky dôchodkového poistenia založený na hodnotení dĺžky poistenia (zamestnania/služby). Osobitný systém sociálneho poistenia príslušníkov ozbrojených zborov neobsahuje úpravu starobných dôchodkov, ktorá by zohľadňovala dobu ich poistenia v celom rozsahu, teda aj v civilnom zamestnaní. Obsahuje len úpravu výsluhových dôchodkov, sirotských výsluhových dôchodkov, vdovských výsluhových dôchodkov a invalidných výsluhových dôchodkov, pre účely priznania ktorých sa hodnotí len doba služby poistenca, avšak nehodnotí sa doba poistenia, ktorú poistencem získal vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.

49. Výkladom zákonných ustanovení týkajúcich sa započítania doby profesionálnej služby pre účely zistenia obdobia dôchodkového poistenia v súvislosti so splnením podmienok vzniku nároku na starobný dôchodok podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení a pre určenie jeho výšky (sumy) v spojení s aplikáciou čl. 33 ods. 2 Dohovoru a v súlade s Ústavou SR sa zaoberal opakovane Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej činnosti. Správny súd dáva v súvislosti s prejednávanou vecou do pozornosti najmä rozhodnutia uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod R 55/2011, R 53/2011 (sp. zn. 9So/62/2009), rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7So/138/2011 z 15.08.2011 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov SR č. 6/2013 (pod R 83/2013), ako aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR napr. sp. zn. 10So/59/2014 z 15.04.2015, sp. zn. 9So/154/2015 z 28.06.2017, sp. zn. 7So/58/2015 z 23.02.2017, sp. zn. 9So 15/2016 zo dňa 28.02.2018 a sp. zn. 7Sk/31/2018 zo dňa 29.10.2019, a podporne aj rozsudky krajských súdov v obdobných veciach vychádzajúcich z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR a judikatúru Ústavného súdu SR (rozhodnutia ÚS SR I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, II. ÚS 243/05 a IV. ÚS 481/2011).

50. Z právnej vety rozhodnutia Najvyššieho súdu SR publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov SR pod č. 6/2013 (R 83/2013) vyplýva, že priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z. z. nevylučuje, aby obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka (t. j. policajta a vojaka prípravnej služby, tiež colníka) bolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení, ktoré je významné pre zistenie výšky starobného dôchodku. Pri určení výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby hodnotené na účely výsluhového dôchodku. Až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru, a to v pomernej časti zodpovedajúcej zhodnotenej dobe služby, maximálne o sumu výsluhového dôchodku.

51. Zo záverov vyššie uvedených rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, na ktoré poukázal aj žalobca, vyplýva, že pre posúdenie vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 65 zákona o sociálnom poistení a určenie sumy starobného dôchodku podľa § 66 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, mala žalovaná žalobcovi zhodnotiť celú dobu dôchodkového poistenia, teda obdobie získané vo všeobecnom, aj v osobitnom systéme sociálneho poistenia, a z takto zistenej doby dôchodkového poistenia mala vypočítať teoretickú výšku dôchodku, ktorá by mu patrila po zhodnotení celej doby dôchodkového poistenia v osobitnom aj vo všeobecnom systéme. Od takto určenej sumy starobného dôchodku je potom potrebné podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru odpočítať sumu starobného dôchodku, ktorá by mu patrila len za obdobie dôchodkového poistenia získané výkonom služby, za ktorý mu bola poskytnutá dávka výsluhového zabezpečenia, pretože po dovŕšení dôchodkového veku plní dávka výsluhového zabezpečenia funkciu starobného dôchodku vo výške, ktorá zodpovedá už zhodnotenej dobe dôchodkového poistenia pre účely priznania výsluhovej dávky. Žalobcovi teda následne vzniká nárok na starobný dôchodok v sume, ktorá je zistená rozdielom medzi teoretickou výškou starobného dôchodku, na ktorú by mu vznikol nárok v prípade, že by celé obdobie dôchodkového poistenia získal len vo všeobecnom systéme, a výškou dôchodku, ktorá by zodpovedala obdobiu, ktoré bolo zohľadnené pre účely priznania výsluhovej dávky, pričom určenú teoretickú výšku starobného dôchodku je možné skrátiť najviac vo výške výsluhovej dávky.

52. Pokiaľ žalovaná vo veci postupovala tak, že pre účely rozhodnutia o nároku žalobcu na starobný dôchodok a jeho sumu podľa zákona o sociálnom poistení úplne vylúčila hodnotenie doby jeho poistenia získané v osobitnom systéme sociálneho poistenia/zabezpečenia, porušila ústavne zaručené právo žalobcu na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky. Žalovaná totiž týmto postupom nezohľadnila celé obdobie jeho dôchodkového poistenia a príjmy dosiahnuté v rozhodujúcom období tak, ako je tomu u ktoréhokoľvek iného poistenca, ktorý dovŕšil dôchodkový vek a obdobie dôchodkového poistenia získal len vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia.

53. Argumentácia žalovanej uvedená v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že dobu pracovnej činnosti colníka, ktorá nie je zaradená na účely dôchodkového zabezpečenia podľa druhu vykonávaných funkcií ani do I. ani do II. kategórie funkcií, nie je možné hodnotiť v kategórii funkcií, a teda ani aplikovať § 274 zákona o sociálnom poistení a čl. 33 ods. 2 Dohovoru, je irelevantná, pretože výkon zamestnania vo zvýhodnenej pracovnej kategórii, resp. výkon služby vo zvýhodnenej kategórii funkcií sa netýka vymedzenia dôb dôchodkového poistenia, ktoré sú upravené v § 60 zákona o sociálnom poistení, a preto nie je pre určenie rozsahu doby dôchodkového poistenia zásadný. Má vplyv len na zníženie dôchodkového veku a určenie sumy starobného dôchodku, ktorého výpočet je výhodnejší. Započítateľnosť jednotlivých dôb dôchodkového poistenia však neovplyvňuje. Napokon

žalobca nevykonával a ani netvrdil, že vykonával službu vo zvýhodnenej kategórii funkcií a nedomáhal sa ani zníženia dôchodkového veku, žiadosť o prepočítanie starobného dôchodku doručil správne orgánu prvého stupňa až po dosiahnutí dôchodkového veku 62 rokov. Pokiaľ teda žalovaná s poukazom na § 255 ods. 5 a § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení konštatovala, že podľa evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia, ktoré sa nachádzajú v evidencii Sociálnej poisťovne, ústredie, doba pracovnej činnosti žalobcu bola zaradená do III. pracovnej kategórie, t. j. nebola zaradená do zvýhodnenej pracovnej kategórie, takáto argumentácia je pre právne posúdenie veci irelevantná.

54. Správny súd považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že všeobecné súdy SR sa vo svojej rozhodovacej činnosti opakovane zaoberali výkladom ustanovenia § 60 ods. 2 (resp. § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení), najmä v prípadoch policajtov či vojakov, ktorých služba mohla byť zaradená do zvýhodnenej kategórie funkcií, čo bolo v prípade žalobcu skutkovo odlišné. Avšak podstatou právneho výkladu tohto zákonného ustanovenia v súlade s Ústavou SR a pri rešpektovaní čl. 33 ods. 2 Dohovoru bola nevyhnutnosť započítať pre účely priznania starobného dôchodku a určenia jeho výšky celé obdobie dôchodkového poistenia, ktoré poistenec získal s možnosťou jeho pomerného krátenia o sumu zodpovedajúcu tej dobe dôchodkového poistenia, ktorá bola zohľadnená v inej dávke, majúcej po dovŕšení dôchodkového veku charakter dávky v starobe (t. j. takej výsluhovej dávky, ktorá sa vypláca aj po dovŕšení dôchodkového veku). Bolo povinnosťou žalovanej aj správneho orgánu prvého stupňa v otázke započítania celého obdobia dôchodkového poistenia žalobcu, ktorý je poberateľom výsluhového dôchodku, rešpektovať ustálenú rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR. Jeho tvrdenie, že rešpektovanie aplikačnej judikatúry NS SR nie je možné z dôvodu, že obdobie profesionálnej služby nebolo zaradené do I. alebo II. kategórie funkcií, nezodpovedá zistenému skutkovému stavu veci. Konštantná judikatúra Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudky č. 7So/138/2011, 9So/176/2015), týkajúca sa potreby započítať aj poberateľovi výsluhovej dávky celkovú dobu dôchodkového poistenia a v nej dosiahnuté zárobky s následným pomerným krátením sumy dôchodkovej dávky zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia/poistenia o sumu zodpovedajúcu zhodnotenej dobe služby, sa vzťahuje aj na colníkov, pretože pojmom „policajt“ sa v zmysle § 1 ods. 3 v spojení s § 143ai ods. 2 zák. č. 328/2002 Z. z. označuje aj colník. To znamená, že príslušná judikatúra sa nevzťahuje len na prípady, kedy policajti a vojaci získali zamestnanie (dobu služby) v I. resp. II. kategórii funkcií v rozsahu odôvodňujúcom zníženie dôchodkového veku. Vo všeobecnosti z nej vyplýva nárok poberateľa výsluhového dôchodku aj na starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia a jeho krátenia v zmysle čl. 33 ods. 2 Dohovoru.

55. Žalovaná ďalej vo vyjadrení k žalobe uviedla, že právne názory vyjadrené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, na ktoré v žalobe aj v odvolaní poukazoval žalobca, nie sú zovšeobecnené. Vymedzenie, čo je potrebné rozumieť pod pojmom „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“, možno nájsť napr. v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/6/2017 zo dňa 06.03.2017, v ktorom súd v bode 26.1 odôvodnenia uvádza: „Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“

56. Nemožno preto súhlasiť s názorom žalovanej, že vo vzťahu k otázke započítania doby výkonu služby colníka (ktorá nespadá do I. alebo II. kategórie funkcií), zhodnotenej pre účely výsluhového dôchodku, do obdobia dôchodkového poistenia s cieľom posúdenia nároku žalobcu na starobný dôchodok v podľa zákona o sociálnom poistení, nie je „zovšeobecnený“ právny názor, prezentovaný v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR a súdov SR. Žalovaná je vo svojej rozhodovacej praxi povinná postupovať v obdobných prípadoch rovnako, zohľadňujúc ustálenú rozhodovaciu prax súdov. Aj správny súd má pri súdnom prieskume napadnutých rozhodnutí orgánov verejnej správy povinnosť zohľadniť právne názory vyslovené najvyššími súdnymi autoritami v jeho predchádzajúcej rozhodovacej činnosti. Pokiaľ by tak nepostupoval, vyvolal by svojím postupom vadu, ktorá by mala podstatný vplyv na zákonnosť jeho rozhodnutia, pretože by tým bola porušená zásada legitímneho očakávania účastníkov konania vo vzťahu k judikovanému právne názoru Najvyššieho súdu SR resp. Najvyššieho správneho súdu SR týkajúca sa rovnakej právnej otázky. Pokiaľ žalovaná ani správny orgán prvého stupňa vo svojom konaní a rozhodovaní nerešpektovali ustálenú súdnu prax, a teda záväzný právny názor týkajúci sa započítateľnosti celého obdobia dôchodkového poistenia poistenca, ktorému bol priznaný výsluhový dôchodok z osobitného systému dôchodkového poistenia s následným určením sumy starobného dôchodku postupom krátenia podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru, nie je možné ich rozhodnutia považovať za

zákonne. Najvyšší súd SR v rozhodnutiach (napr. sp. zn. 1Sžo/36/2010 z 23.08.2011, 1So/54/2012 zo dňa 13.08.2013) zdôraznil, že „... Právny názor súdu vyslovený podľa § 250j ods. 6 O.s.p. [v dôsledku legislatívnych zmien došlo k prečíslovaniu ustanovenia - poznámka odvolacieho súdu; pozn. aktuálne § 5 ods. 10 a § 191 ods. 6 SSP] je imperatívnym príkazom pre konanie správneho orgánu vo veci, ktorý nezoslabuje ani plynutie času, resp. vyslovenia viacerých novších právnych názorov súdom v dôsledku nedodržania pôvodného právneho názoru. Iba odôvodnený judikatúrny posun oslobodzuje správny orgán spod záväzku prvého právneho názoru.“ Nerešpektovanie záväzného právneho názoru Najvyššieho súdu SR, ktorý bol zverejnený v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk správnym orgánom prvého stupňa a nezohľadnenie celého obdobia dôchodkového poistenia žalobcu pre účely posúdenia jeho žiadosti o priznanie starobného dôchodku, resp. pre účely správneho určenia výšky jeho starobného dôchodku je v rozpore s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, čl. 33 ods. 2 Dohovoru, ako aj s povinnosťou rešpektovať právne názory formulované v rámci ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR v skutkovo totožných veciach.

57. Orgány verejnej správy nepostupovali v súlade so zákonom, ak pre účely rozhodnutia o starobnom dôchodku žalobcovi vylúčili obdobie dôchodkového poistenia, ktoré získal v osobitnom systéme sociálneho poistenia, a teda žalobou napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto ich správny súd zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a ods. 3 písm. a) SSP a vec vrátil správne orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

58. V ďalšom konaní správny orgán prvého stupňa opätovne posúdi nárok žalobcu na starobný dôchodok na základe jeho žiadosti o prepočítanie podľa § 65 zákona o sociálnom poistení, zohľadní celé obdobie dôchodkového poistenia, ktoré získal do dovŕšenia dôchodkového veku 62 rokov a vypočíta teoretickú výšku starobného dôchodku, ktorá by mu patrila v prípade, že by celé obdobie dôchodkového poistenia odpracoval iba vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Od takto vypočítanej teoretickej sumy starobného dôchodku následne v súlade s článkom 33 ods. 2 Dohovoru odpočíta sumu výsluhového dôchodku v časti zodpovedajúcej zhodnotenej dobe služby, najviac vo výške výsluhovej dávky, pretože po dovŕšení dôchodkového veku plní aj výsluhový dôchodok funkciu starobného dôchodku, a to vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru colníka. Správny orgán prvého stupňa je zároveň povinný svoje rozhodnutie odôvodniť takým spôsobom, aby toto odôvodnenie zodpovedalo požiadavke na riadne odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej správy.

59. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj prvostupňové rozhodnutie je potrebné podľa § 191 ods. 1 písm. c) a ods. 3 písm. a) SSP zrušiť a vec vrátiť správne orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie. Právnym názorom vyjadreným v tomto rozhodnutí je správny orgán viazaný (§ 191 ods. 6 veta prvá SSP).

60. O nároku na náhradu trov konania rozhodol správny súd postupom podľa § 175 ods. 1 SSP a s poukazom na výsledok konania podľa § 167 SSP žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech, priznal právo na ich náhradu v celom rozsahu. O ich výške bude v zmysle ustanovenia § 175 ods. 2 SSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku vyšším súdnym úradníkom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť.

Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia a podáva sa na Správnom súde v Bratislave v počte vyhotovení, zodpovedajúcom počtu účastníkov konania (§ 443 ods. 1 SSP).

Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je zachovaná, ak počas nej bola kasačná sťažnosť podaná na kasačnom súde (§ 444 SSP).

Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania (ktorému správne orgánu súdu je určená, kto ju robí, ktorej veci sa týka a čo ňou sleduje, podpis) uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal

spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, a) ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, b) ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, c) ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu (§ 439 ods. 3 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).